

i det foreliggende Tilfælde selvfølgelig lige saa vel have sin Sammensætning bestemt fra Landstinget som fra Folketinget. Disse korte Bemærkninger skal jeg indskrænke mig til med Hensyn til dette Forslag.

Men saa maa jeg have Lov til i øvrigt nogenlunde kort at gaa ind paa Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg, fordi det ogsaa er fremdraget her under Diskussionen. De mange Fordele, som Forholdstalsvalgmaaden bringer, behøver jeg ikke at komme ind paa, jeg har berørt dem ganske let, men dog fremdraget de væsentligste af dem, da vi behandlede det forleden foreliggende Forslag, og det ærede Medlem for Frederiksberg 1ste Valgkreds (Ellinger) har jo endnu fyldigere paavist dem. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds viste ogsaa de mange Goder ved en saadan Valgmaade og angav, hvorledes Forslaget for at bringe sine Fordele maatte dannes. Ja, han belyste ogsaa Goderne gennem nogle af de Indvendinger, han gjorde mod Enkeltmandskredse, f. Eks. den ganske sikkert ikke ubetydende, at det med Enkeltmandskredse altid vil være vanskeligt at fæstne Tallet af Folketingsmænd; han mente vel nok, at man kunde nøjes med en ganske lille og langsomt skridende Forøgelse af Folketingsmændenes Antal; men gør man det, vil man ikke blot indenfor de 10 Aar, mellem hvilke han forlangte en Revision, men i en langt længere Aarrække kunne bevare en meget stor Ulighed indenfor Kredsene. Man naar altsaa slet ikke det, der skal naas, selv om man mente, at man i øvrigt havde naaet en tilfredsstillende Løsning af Valgretsordningen ved at skaffe lige mange Vælgere indenfor Enkeltmandskredsene. Imidlertid, Fordelene behøver jeg ikke her at dvæle ved, men jeg ønsker at dvæle lidt ved Indvendingerne. Det ærede Medlem fra Holbæk (Rode) sagde, tror jeg nok, at Forholdstalsvalgmaaden passede ved indirekte, men egentlig ikke ved direkte Valg. Denne Indvending har nu ikke saa meget at sige. Anvendes Forholdstalsvalg ved direkte Valg, forudsætter det noget mere Arbejde indenfor Partigrupperingen før Valget, end naar der er Tale om indirekte Valg. Vi have jo da ogsaa indført det ved direkte Valg til Kommunerne, derimellem i København, og derved ført Beviset for, ikke blot at det kan anvendes ved direkte Valg, men ogsaa, at trods det store Antal Vælgere, der skulde deltage under eet, kunde man godt finde passende Former for denne Deltagelse.

Noget mere Vægt, antager jeg, at nogle have ment, der laa i de Indvendinger, som Indenrigsministeren gjorde. Ministeren sagde, at Forholdstalsvalg slet ikke sikrede mod, at et Mindretal af Vælgere fik Fler-tallet inde paa Rigsdagen, det havde man set i Belgien. Nu vil jeg sige, at de Resultater om Valgmaadens Virkninger, man drager fra Belgien, ere lidt tvivlsomme at gaa ud fra. Thi i Belgien have alle, der ere 25 Aar og opfylde almindelige Valgretsbestemmelser, 1 Stemme. 2 Stemmer have dels de, der ere 35 Aar, ere gifte eller Enkemænd med legitime Børn og svare en Art Lejligheds-skat paa 5 Fr., dels de, der have en i øvrigt meget beskedent Indtægt eller en lille Formue. 3 Stemmer have de, der opfylde begge for 2 Stemmer stillede Fordringer, og de, der ere saa heldige at tilfredsstille det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) ved at have et Diplom fra en højere Dannelsesinstitution. Ogsaa ad andre Veje kan man faa 3 Stemmer. Det er altsaa lidt vanskeligt at drage Slutninger fra Belgien. Men for øvrigt er det, antager jeg, ikke fra de af mig her nævnte Forhold, at Uligheden stammer, nej, den stammer vist simpelt hen derfra, at i Belgien kan Forholdstalsvalgmaaden, saaledes som Forholdene stille sig, slet ikke gøre sig virkelig gældende, fordi man, saavidt jeg da ved, stemmer i Arrondissementer. Af disse er der da 30, der skal stemmes i, og blandt dem er der kun 5, der raade over et i øvrigt beskedent Antal Mandater fra 9 til 21. Et af dem er Bryssel med 21. Der er saa 4 andre, der have fra 9 til 13. De se, at det er kun smaa Tal. Men det store Antal af Arrondissementer, de 25, have kun 2—3—4—5 og et Par Stykker 6 Mandater. Altsaa Forholdstalsvalgets Fordele kan slet ikke der komme til at gøre sig gældende.

Jeg har forsøgt at opstille et lille Eksempel paa, hvorledes det Forhold, Indenrigsministeren paapegede, kan fremkomme. Jeg tænker mig da det Tilfælde, at der er 3 ganske ens Smaakredse, der hver vælger 3 Repræsentanter; i disse Kredse forudsætter jeg endvidere, at Grupperne slutte sig sammen, saa der ikke bliver det Stemmespild, der ogsaa kan fremkalde et fejlt Resultat. Jeg gaar da ud fra, at i hver af de 2 Kredse er der 500, der stemme paa Radikale og Socialdemokrater, og 600, der stemme paa Klerikale. Resultatet bliver da, at de Klerikale faa valgt 4 Kandidater med 1,200 Stemmer, de to andre Partier faa med deres 1,000 Stem-